

ŚRODKI POMOCNICZE	NORMA BRANŻOWA	BN-70 6061-27
	Środki pomocnicze dla włókiennictwa Rokacet S-7	
	Grupa katalogowa 1095 ¹⁾	

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest Rokacet S-7 w formie koncentratu, niejonowy spieralny środek pomocniczy dla włókiennictwa, który jest adduktem tlenku etylenu i kwasu stearynowego.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Rokacet S-7 stosuje się jako środek pomocniczy do preparacji zmiękczającej zarówno dla włókien chemicznych, jak i naturalnych.

1.3. Normy związane

PN-67/C-04500 Produkty chemiczne. Wytyczne pobierania i przygotowywania próbek

PN-71/C-04524 Oznaczanie liczby zmydlenia i zawartości tłuszczów w olejach

PN-68/C-04806 Środki powierzchniowo czynne. Oznaczanie zdolności dyspergowania mydeł wapniowych

PN-74/C-60008 Próbniki do pobierania próbek produktów bezkształtnych

PN-76/O-79252 Transportowe jednostki opakowaniowe. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe

BN-76/5046-03 Opakowania transportowe metalowe. Bębny ciężkie z obręczami nasadzonymi

2. OZNACZENIE

ROKACET S-7 BN-70/6061-27

SWW 1285-723

3. WYMAGANIA

3.1. Wymagania ogólne. Rokacet S-7 powinien mieć konsystencję pasty o barwie od żółtej do jasnobrązowej, rozpuszcza się w wodzie dając roztwór opalizujący.

¹⁾ Symbol wg SWW: 1285-723.

3.2. Wymagania fizyczne i chemiczne

Wymagania	
a) Napięcie powierzchniowe 0,1-procentowego roztworu wodnego, mN/m, najwyżej	58
b) Liczba zmydlenia, mg wodorotlenku potasowego na 1 g produktu	92÷100
c) Zdolność dyspergowania mydeł wapniowych, %, najwyżej ¹⁾	13
d) Temperatura samozagrzewania natłustki przędzalniczej w ciągu 3 h, °C, nie wyższa niż ²⁾	103
e) pH 1-procentowego roztworu wodnego	7÷8
f) Odporność na wodorotlenek sodowy	odporny

¹⁾ Oznaczanie wykonuje się jedynie na żądanie odbiorcy.
²⁾ Oznaczanie wykonuje się jedynie dla Jeleniogórskich Zakładów Celulozy i Włókien Sztucznych.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Rokacet S-7 należy pakować do bębnow stalowych ocynkowanych z dnem zdejmowanym lub bębnow stalowych z dnami stałymi, pojemności 200 dm³ wg BN-76/5046-03. Znakowanie należy wykonać wg PN-76/O-79252 umieszczając na opakowaniu napis zawierający co najmniej:

- nazwę lub znak wytwórni,
- oznaczenie wg rozdz. 2,
- numer partii,
- masę brutto i netto.

4.2. Przechowywanie. Rokacet S-7 należy przechowywać w zamkniętych opakowaniach, w suchych pomieszczeniach w temperaturze nie przekraczającej 40 °C.

4.3. Transport. Rokacet S-7 należy przewozić krytymi środkami transportu.

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Organicznego
Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Organicznego dnia 10 lipca 1970 r.
jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 kwietnia 1971 r.
(Mon. Pol. nr 31/1970 poz. 257)

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań.

Badania obejmują:

- oznaczanie napięcia powierzchniowego,
- oznaczanie liczby zmydlenia,
- oznaczanie zdolności dyspergowania mydeł wapniowych,
- oznaczanie temperatury samozagrzewania natłustki przędzalniczej,
- oznaczanie pH 1-procentowego roztworu,
- oznaczanie odporności na wodorotlenek sodowy.

5.2. Wielkość partii. Partię produktu stanowi najwyżej 100 opakowań.

5.3. Pobieranie próbek. Przy pobieraniu próbek należy stosować zasady podane w PN-67/C-04500. Z każdej partii w zależności od liczności opakowań należy wybrać losowo następujące liczby opakowań jednostkowych do pobrania próbek.

Liczba opakowań w partii	Liczba opakowań, którą należy wybrać do pobrania próbek
do 6	wszystkie
7 ÷ 15	6
16 ÷ 25	9
26 ÷ 63	12
64 ÷ 100	14

Próbki z opakowań jednostkowych należy pobierać próbkiem nr 8 ÷ 10 wg PN-74/C-60008. Średnią próbkę laboratoryjną należy przygotować przez stopienie na łaźni wodnej próbek jednostkowych. Masa średniej próbki laboratoryjnej nie powinna być mniejsza niż 1500 g. Część średniej próbki laboratoryjnej w ilości, nie mniejszej niż 500 g należy przechowywać przez okres 3 miesięcy od daty wystąpienia produktu.

5.4. Opis badań

5.4.1. Przygotowanie roztworów wodnych. W celu przygotowania roztworów wodnych należy odważyć badanego Rokacetu S-7 rozpuścić w niewielkiej ilości wody destylowanej w temperaturze 40 °C, następnie ostudzić do 20 °C i uzupełnić wodą destylowaną do żądanej objętości.

5.4.2. Oznaczanie napięcia powierzchniowego. Zbiornik stalagmometru, o charakterystyce 26 ÷ 29, napełnić roztworem 0,1-procentowego Rokacetu S-7 i regulować poziom cieczy na równo z kreską. Płyn spuszczać przez kapilarę i liczyć spadające krople. Szybkość wyptywu regulować ściskaczem na 2 ÷ 4 kropli na sekundę. Oznaczanie wykonać w temperaturze 20 °C trzykrotnie dla cieczy badanej i trzykrotnie dla wody destylowanej. Przyjąć średnią arytmetyczną wyników różniących się najwyżej o 2 krople. Je-

żeli różnica wyników będzie większa niż dwie krople, należy powtórzyć pomiar, wymywszy uprzednio dokładnie stalagmometr.

Napięcie powierzchniowe (X_1) obliczyć w mN/m wg wzoru

$$X_1 = 72,75 \cdot \frac{n}{n_1}$$

w którym:

- n - liczba kropli wody,
- n_1 - liczba kropli roztworu badanego,
- 72,75 - napięcie powierzchniowe wody w temperaturze 20 °C, mN/m.

5.4.3. Oznaczanie liczby zmydlenia należy wykonać wg PN-71/C-04524 odważając z dokładnością do 0,001 g 2 ÷ 3 g Rokacetu S-7.

5.4.4. Oznaczanie zdolności dyspergowania mydeł wapniowych należy wykonać wg PN-68/C-04806 stosując roztwór S₂.

5.4.5. Oznaczanie temperatury samozagrzewania natłustki przędzalniczej wykonać w aparacie uzgodnionym z odbiorcą Rokacetu S-7 w następujący sposób. Watę opatrunkową w ilości około 7 g natłuszcza się na płytce szklanej w sposób równomierny około 14 g badanego Rokacetu S-7. Natłuszczoną watę spulchnia się przez szarpanie i umieszcza w cylindrze z siatki niklowej, do którego wprowadza się termometr z długą nóżką o zakresie temperatury od 0 do 250 °C. Wata wokół termometru powinna być równomiernie rozłożona i ściśle do niego przylegać, aby nie tworzyły się puste przestrzenie. W tym czasie aparat nakryty pokrywą z łaźnią wypełnioną wodą i chłodnicą kulkową podłączoną do wody należy ogrzewać na palniku gazowym. Z chwilą gdy temperatura wskazywana przez termometr umieszczony w pokrywie aparatu wyniesie 97 °C, wprowadzić do łaźni powietrznej aparatu uprzednio przygotowany cylinder. Wskutek podniesienia pokrywy aparatu następuje spadek temperatury zwykle poniżej 50 °C. Od chwili gdy temperatura ponownie osiągnie 50 °C, zanotować czas jako początek oznaczania oraz co 10 min wskazania termometru. Przez cały czas kąpiel wodną aparatu utrzymywać w stanie wrzenia. Po osiągnięciu temperatury 100 °C notować wskazania termometru co 1 min.

Uznaje się, że natłustka przędzalnicza nie wykazuje skłonności do samozagrzewania, jeżeli w ciągu 3h nie spowoduje wzrostu temperatury natłuszczonej waty powyżej 103 °C.

5.4.6. Oznaczanie pH 1-procentowego roztworu Rokacetu S-7 należy wykonać pehametrem z dokładnością do 0,5 pH.

5.4.7. Oznaczanie odporności na wodorotlenek sodowy. Do kolby stożkowej pojemności 100 cm³ odmierzyć 2,5 cm³

5-procentowego roztworu badanego Rokacetu S-7, dodać 47,5 cm³ wody destylowanej, wymieszać i pozostawić w temperaturze pokojowej do oceny porównawczej. Do drugiej kolby stożkowej pojemności 100 cm³ odmierzyć 47,5 cm³ 2,5-procentowego roztworu wodorotlenku sodowego oraz 2,5 cm³ 5-procentowego roztworu badanego Rokacetu S-7.

Całość wymieszać i ogrzewać do wrzenia, a następnie porównać z roztworem porównawczym. Jeżeli badana próbka nie wykazuje większego zmętnienia lub ewentualnego osadu niż próbka porównawcza, należy uznać, że produkt jest odporny na wodorotlenek sodowy.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Niniejsza norma zastępuje ZN-65/MPCh/OE-3139.

niono normy związane oraz wprowadzono zmianę 1 - Biuletyn PKN nr 5/1972.

2. Wydanie 2 - stan aktualny: listopad 1982 - uaktual-